Stichting Levende Molens
Mahlerlaan 12
NL-4702 KK Roosendaal

n i e u w s b r i e f n r. 80

(juli t/m september 2017)

Onbekende stellingmolen gelokaliseerd

Op de kaft van Uitgavenlijst 115 prijkte een onbekende stenen stellingmolen, waarvan we vermoedden dat die in Dordrecht of directe omgeving had gestaan. Dat blijkt te kloppen. We ontvingen van onze lezers verschillende reacties, die allemaal naar dezelfde molen wezen: de verdwenen korenmolen 'De Kievit' in Sliedrecht. Deze molen werd gebouwd in 1842. De opname moet dateren van vóór 1936 want in dat jaar werd de molen onttakeld. De romp werd later flink ingekort en het afgeknotte restant verdween in 1988 van het toneel. De eerste drie respondenten waren Johan Bakker uit Moerkapelle, Robert van 't Geloof van de Buitenmolen in Berendrecht (Antw.) en Erwin Esselink (Delft), maar later zouden er nog anderen volgen.
Daarbij gaf Leo van der Drift ('s-Gravenhage) nog de volgende informatie: *"De molen stond in de uiterwaarden, tussen Merwede en de Molendijk (die we rechts op de achtergrond zien in de vorm van enkele hoger gelegen huizen). Op de voorgrond (de grienden) zien we wilgen staan, waarvan de tenen vroeger voor manden e.d. gebruikt werden. Nu zijn op dit terrein allemaal havengerelateerde bedrijven gevestigd."* Aan iedereen die reageerde: hartelijk dank!

'Mariadal' wordt verkocht (vervolg)

Tijdens een onlangs gehouden bijeenkomst voor bewoners en gebruikers van het vroegere klooster Mariadal, werden we door een medewerker van de Provincie Noord-Brabant (de huidige eigenaar) bijgepraat over de stand van zaken. Er zijn drie potentiële belangstellenden voor het gebouw en de omliggende gronden. Deze drie partijen zijn momenteel bezig om plannen uit te werken, hoe zij dit gebied als toekomstige koper zouden willen ontwikkelen. Hoe die plannen er uit komen te zien en of daarin nog plaats is voor de huidige huurders (waaronder onze stichting) is vooralsnog niet duidelijk. Wel kwam ter sprake, dat woningbouw op een deel van het terrein een noodzaak is om de plannen financieel rendabel te maken. De monumentale tuin van de zusters Franciscanessen moet daarbij zoveel mogelijk gespaard worden. Er kan ook een woonfunctie worden ontwikkeld binnen het gebouw als zodanig. In september a.s. zullen de drie plannen gepresenteerd worden. De gemeente en provincie maken daarna een keuze, in samenspraak met de bewoners en andere direct betrokkenen. Het plan dat de beste visie uitstraalt en dat als meest haalbaar wordt gezien, zal worden uitgekozen. Het gaat niet noodzakelijk om de hoogst biedende partij. Nadrukkelijk zal ook gekeken worden naar de wijze waarop de plannen passen in de sociaal-culturele en historische context van het gebouw. Vervolgens wordt een bestemmingsplanprocedure opgestart en in dat kader kunnen eventueel ook bezwaren worden ingebracht. De kans is nog altijd levensgroot, dat onze huur volgend jaar zal worden opgezegd en dat ons molencentrum moet worden opgedoekt. Vermoedelijk zullen we dan niet meer op zoek gaan naar een nieuwe fysieke ruimte voor al onze collecties. Dit zou in het ergste geval zelfs het einde van Stichting Levende Molens kunnen betekenen, want een opslagruimte en bezoekerscentrum is nu eenmaal onontbeerlijk om goed te kunnen functioneren. Laten we niet vergeten, dat in Wachtebeke bij het Provinciale Molenmuseum MOLA nog altijd meer dan 200 verhuisdozen staan te wachten op een terugkeer naar Roosendaal…
Wordt zeker vervolgd!

Reacties op jubileumseries

We ontvingen in de voorbije maanden verschillende positieve reacties op onze prentkaartenseries, met name die van de verdwenen Nederlandse en Belgische molens. Hans van der Wel uit Eindhoven schrijft: *"Het begint al een flinke verzameling verdwenen molens te worden, hetgeen voor vervolg zeer aan te bevelen is, want zo kom je nog eens aan molens waarvan je vaak geen afbeelding hebt en ook nog van goede kwaliteit."*

Ook Johan Bakker uit Moerkapelle is lovend, maar heeft een foutje ontdekt:

"De jubileumserie is indrukwekkend, ook in zijn fotografische kwaliteit. Toch zij het mij vergund een opmerking te maken bij kaart NL-97, de molen van Wouwse Plantage. In het bijschrift staat dat de molen gebouwd is met veel onderdelen van een molen in Zwijndrecht. Dit is mijns inziens onjuist en moet zijn Moordrecht, zie 'Molenwereld' 2011-10 p.p. 358, 359 en 360."

Helaas kunnen onjuistheden niet altijd voorkomen worden, vooral als onze bronnen niet blijken te kloppen.

Erwin Esselink uit Delft is zo'n misser tegengekomen:

"In Serie 10 van de Verdwenen Nederlandse Molens is onder nummer 95 een foto van de verdwenen standerdmolen op Hushoven opgenomen. Helaas is het niet deze molen, maar de verdwenen molen van Helden die toevallig in dezelfde serie onder nummer 92 is opgenomen. Ik was deze afbeelding al eens tegengekomen op de website van de molen van Kessel, zie: http://www.molenkessel.nl/index.php/de-molen/het-molenterrein/speelmolen/historie-heldense-molen; Bemerk bijvoorbeeld de merkwaardige beugel aan de zijkant van de kast, die op beide foto's te zien is."

We danken de heren Esselink en Bakker voor hun kritische blik en hopen dat dergelijke uitglijders toch vooral een uitzondering zullen blijven.

Een gouden hart in het Groene Hart

Onlangs mochten we een mooie verzameling boeken en andere molenattributen ophalen bij een vroegere abonnee en sympathisant in het Groene Hart (Zuid-Holland). Na een koninklijke ontvangst met koffie/thee, broodjes en andere lekkernijen, mochten we een omvangrijke en waardevolle collectie in onze auto laden. De gulle gever wilde geen enkele vergoeding hiervoor ontvangen. U begrijpt dus meteen de titel boven dit berichtje!

Giften

Ook van andere molenvrienden ontvingen we in de voorbije maanden welkome bijdragen, in de vorm van een geldbedrag of boeken, tijdschriften en zelfs postzegels. Dit maakt het mogelijk om onze activiteiten voort te zetten, wat in een krimpende en vergrijzende molenwereld steeds minder vanzelfsprekend is.

Molen Depinoy in Wervik

In de jongste reeks van tien kaarten "Molens van den Grooten Oorlog" vindt u bij nr. 37 een afbeelding van deze staakmolen. U leest in de toelichting dat deze in volle oorlogstijd, op 25 maart 1917, in elkaar stortte tijdens het malen en dat de molenaar met de schrik vrij kwam. Dankzij Herman Vanhoutte uit Wevelgem kunnen we omtrent deze gebeurtenis nog aanvullende gegevens verstrekken. Herman had onlangs een gesprek met Gérard Corneillie. Hij was er inderdaad van op de hoogte dat de molen ingestort is toen zijn grootvader werkzaam was in de molen. Volgens overlevering in de familie had dat echter niks te maken met een stormwind (zoals vaak wordt beweerd), maar door een bominslag vlakbij de molen. Wellicht was het een vliegtuigbom, wegens de nabijheid van het pionierspark langs de spoorweg naar Ieper, want een paar weken daarvoor was de trap al door een bominslag zwaar beschadigd. Molenaar Depinoy zou aan de aanval toch wel een groot lichamelijk en psychologisch trauma hebben overgehouden. *'Grootvader is nooit meer gekomen als voorheen',* zou zijn moeder hem gezegd hebben.